

Miljöredovisning

Inledning

Miljöredovisningen visar effekterna av miljöarbetet med hjälp av bland annat siffror och nyckeltal. Här presenteras kommunens miljöarbete för personal, allmänhet och övriga intressenter. Trenderna i återkommande miljöredovisningar ger underlag för en miljörevision där uppnådda resultat i miljöarbetet jämförs mot gällande effektmål. Resultatet ligger sedan till grund för beslut om korrigeringar, exempelvis kvalitetshöjningar i miljöarbetet eller justeringar av målnivåer.

Järfälla MiljöDIPLOMering utgör grunden för kommunens miljöledningssystem. Det finns också en gemensam miljöplan med tre målområden. Under respektive målområde finns prioriterade aktiviteter som vissa nämnder ska arbeta med. Miljöplanen antogs av kommunfullmäktige den 7 mars 2005, § 21.

I avsikt att ta fram de viktigaste miljöaspekterna gjordes en miljörevision 2001. Den presenterades för kommunstyrelsen i juni 2001 och kommunfullmäktige beslutade i mars 2002 om miljöpolicy, övergripande miljömål samt effektmål för miljöledningsarbetet.

Miljöpolicy

Grunden för det fortsatta arbetet är kommunens miljöpolicy:

Policyn utgår från grundsynen att ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling hänger ihop. Därför eftersträvas ett samhälle där kretsloppen fungerar och de ekonomiska, ekologiska och sociala systemen är i balans och där engagerade och kunniga järfällabor aktivt främjar en hållbar utveckling. Utveckling och miljö ska utvärderas med människans intressen som utgångspunkt.

Järfälla kommun ska medverka till ett uthålligt samhälle genom att:

- betrakta lagar och förordningar som minimikrav och ständigt bedriva förbättringsarbete utifrån nationella, regionala och lokala miljömål
- arbeta för uthållig resursanvändning samt integrera miljöfrågor som en naturlig del i arbetet
- kommunicera miljöfrågor med invånare, brukare, anställda, leverantörer, utförare och övriga intressenter

I fullmäktiges beslut angavs också, som ett effektmål, att MiljöDIPLOMeringen skulle vara metoden för nämnder och förvaltningars miljöarbete. Järfälla kommuns miljöarbete ska bidra till att de nationella målen kan nås. Grundkravet i MiljöDIPLOMeringen är att lagar och förordningar, som är relevanta för verksamheterna, ska följas och dessutom ska man ständigt sträva efter att förbättra verksamheten.

Nationella miljö kvalitetsmål

En hörnsten i det svenska miljöarbetet är miljöbalken, vars första kapitel §1 anger balkens mål: att främja en hållbar utveckling. Den önskvärda utvecklingen har konkretiserats i nationella miljö kvalitetsmål och i mål för folkhälsan.

De 16 nationella miljö kvalitetsmålen är:

1. Frisk luft
2. Grundvatten av god kvalitet
3. Levande sjöar och vattendrag
4. Myllrande våtmarker
5. Hav i balans samt levande kust och skärgård
6. Ingen övergödning
7. Bara naturlig försurning
8. Levande skogar
9. Ett rikt odlingslandskap
10. Storslagen fjällmiljö
11. God bebyggd miljö
12. Giftfri miljö
13. Säker strålmiljö
14. Skyddande ozonskikt
15. Begränsad klimatpåverkan
16. Ett rikt växt- och djurliv

Miljöredovisning – nyckeltal

Redovisningen sker mot nyckeltal som dels avser kommunen som geografiskt område, dels kommunen som organisation. Nyckeltalen gör det möjligt att påvisa förändringar över tiden samtidigt som miljöpåverkan inom olika områden synliggörs. Några av nyckeltalen är sådana som SKL (Sveriges kommuner och landsting) valt ut för jämförelse mellan svenska kommuner.

Luft

Nationellt miljö kvalitetsmål: Frisk luft, Levande sjöar och vattendrag, Begränsad klimatpåverkan.

Kommunalt inriktningsmål: Järfälla ska vara ett attraktivt samhälle som kännetecknas av ekonomisk tillväxt för god välfärd och hållbar utveckling. Luftföroreningar ska minska.

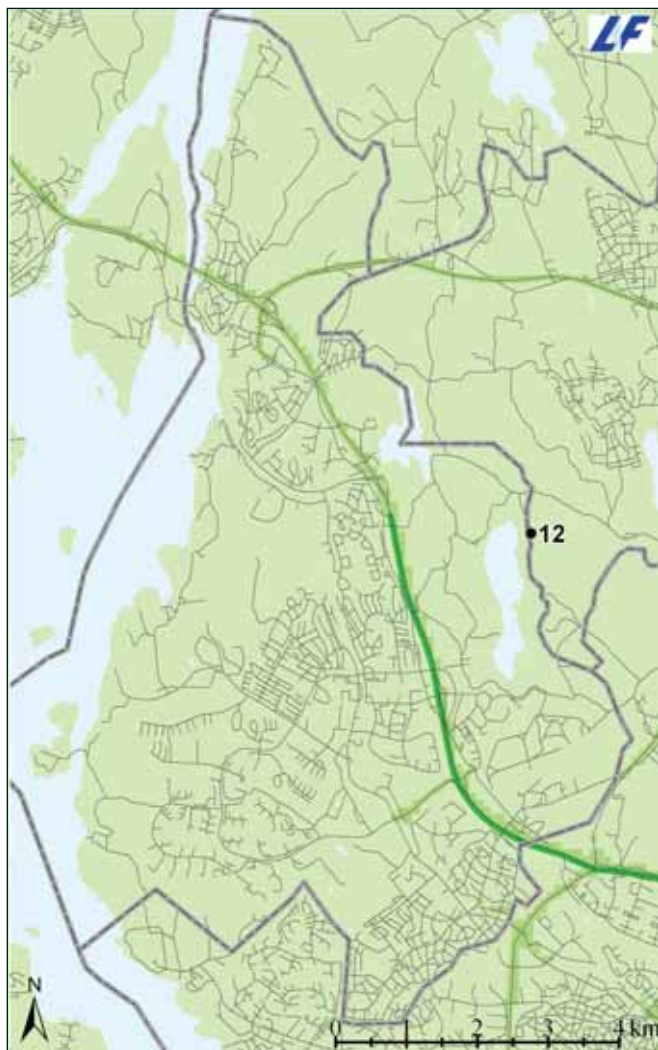
Åtgärder under 2007

Trafikplatser för bättre och fler möjligheter till på- och avfart från E18, ger minskad trafik inne på lokalgator. Barkarby trafikplats har utökats med på- och avfarter i båda riktningarna.

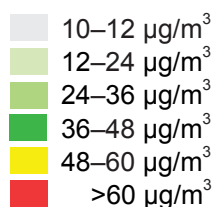
Den uppdaterade kartläggningen av kvävedioxid (NO₂) visar att halterna längs E18 fram till Kallhäll ligger över den nedre utvärderingströskeln, mellan 48 µg/m³ (mikrogram per kubikmeter luft) och 36 µg/m³ (mörkgrön markering). Halter mellan 24 µg/m³ och 36 µg/m³ (mellangrön markering), är under den nedre utvärderingströskeln och finns längs de mest trafikerade vägarna. Övriga delar av kommunen har halter under 24 µg/m³. Kommunens ansvar är att se till att planeringsarbetet och då framför allt den långsiktiga planeringen säkerställer uppfyllandet av miljö kvalitetsnormerna.

Miljökvalitetsnormer för kvävedioxid, NO₂
 År 1999 infördes svenska miljökvalitetsnormer för halten av kvävedioxid i utomhusluften. För att undvika skador på hälsan och miljön finns normvärden för år, dygn och timmar. Kartan visar var miljökvalitetsnormen för kvävedioxid överträds år 2006. En norm anses vara överträd om minst ett av normvärdena överskrids.

Medelvärde NO₂

För kvävedioxid är normen för dygn svårast att klara. Medelvärdet under det åttonde värsta dygnet får inte vara högre än 60 µg/m³ (mikrogram per kubikmeter luft).

Kartläggningen baseras både på mätningar och beräkningar. Halten av kvävedioxid gäller två meter över mark eller gatunivå. Vid sammanhängande innerstadsbebyggelse intill gata eller väg avser färgmarkeringen kvävedioxidhalten över gångbana. Längs övriga vägar och gator avser färgmarkeringen kvävedioxidhalten 10–20 meter från vägen. Kartan senast uppdaterad 2007-06-21.

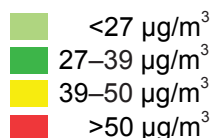
Miljökvalitetsnormer för inandningsbara partiklar, PM₁₀ (<10 µm)

Från 2001 gäller nya svenska miljökvalitetsnormer för inandningsbara partiklar, PM₁₀. Normerna omfattar dygnsmedelvärden och årsmedelvärde och ska klaras från och med 2005.

Medelvärde PM₁₀

För PM₁₀ blir dygnsvärdet svårast att klara. Medelvärdet under det 36:e värsta dygnet får inte vara högre än 50 µg/m³. Kartan visar beräknad PM₁₀-halt för 36:e värsta dygnet 2005 enligt färgskala här nedanför.

µg =mikrogram

Halterna har beräknats två meter över marknivå. Vid övrig bebyggelse avser färgmarkeringen beräknade halter 10 till 20 meter från vägen.

Uppföljning

De senaste två decennierna har synen på luftföroreningars skadeverkningar skärpts avsevärt. Studier visar att det finns tydliga samband mellan negativa effekter på människors hälsa och halter av olika föroreningar i utomhusluften. Effekterna har visat sig uppstå vid lägre nivåer än man tidigare trott.

Utsläpp till luft av kväveoxider (NO_x), svaveldioxid (SO₂), koldioxid (CO₂), partiklar (PM10) och flyktiga ämnen (VOC) i ton per år i Järfälla kommun, från samtliga utsläppskällor:

Utsläpp	2006	2005	2002
NO _x	400	430	510
SO ₂	20	20	36
CO ₂	91 000	94 000	120 000
PM10	140	140	120
VOC	650	700	-

Kväveoxider (NO_x)

Kväveoxider kommer till största delen från vägtrafiken men även från annan förbränning av till exempel olja. Kväveoxider kan orsaka andningssjukdomar och skador på lungvävnad. Dessutom bidrar de till försurning och övergödning av mark och vatten. Det finns gränsvärden, normer och mål för kväveoxider. I Järfälla klaras miljö kvalitetsnormen. Även det svenska delmålet för "Frisk luft" klaras. Under de senaste tjugo åren har halterna av NO_x minskat vilket främst beror på katalytisk avgasrening för nya personbilar. Minskningen kommer troligen att stanna av då bilparken är utbytt.

Svaveldioxid (SO₂)

Svaveldioxid är det ämne som bidrar mest till försurningen av naturen och den successiva förstörelsen av byggnader. Utsläpp av svaveldioxid sker vid förbränning av olja och utsläppen håller sig relativt konstanta. Miljö kvalitetsnormerna har klarats med god marginal. Även det nationella delmålet för Frisk luft klarades.

Anledningen till den snabba minskningen var främst sänkt svavelhalt i eldningsoljan samt minskad oljeförbränning. Utbyggnaden av fjärrvärmens har dels inneburit att förbränningen blivit effektivare, dels att utsläppen sker på hög höjd så att utspädningen blir större. Planerade åtgärder i Europa gör det troligt att ytterligare minskningar av halten av svaveldioxid i tätorter kan förväntas. Förbättringstakten bedöms dock bli betydligt blygsammare i framtiden.

Kolväten

Den största källan till flyktiga organiska kolväten är vägtrafiken. Kolväten tillsammans med kväveoxider ger upphov till marknära ozon. Vissa kolväten är dessutom cancerframkallande.

En miljö kvalitetsnorm för bensen i utomhusluft har införts. Årsmedelvärdet för bensen, jämfört med miljö kvalitetsnormen, klaras i alla områden i Järfälla.

Koldioxid (CO₂)

"Fossil koldioxid", som bildas vid förbränning av olja, påverkar klimatet globalt. Även för koldioxid kan en minskning noteras jämfört med tidigare år. Det förklaras av att Säbyverket numera eldar med träpulver och bioolja.

Partiklar (PM10)

Partiklar består av olika ämnen och är olika stora. De bildas vid all förbränning men också genom mekaniska processer som till exempel vägslitage. I Stockholms län är trafiken den viktigaste källan, men partiklar förs även till Sverige med vindar från andra länder. Det finns ett klart belagt samband mellan höga halter partiklar och sjukhusinläggningar. På lång sikt kan man se en förhöjd dödlighet i områden med höga halter.

Miljö kvalitetsmålen klaras i Järfälla. Vid de stora vägarna är halterna något höga men minskar snabbt med avståndet från vägen på grund av utspädningen.

Ozon

Marknära ozon är en sekundär luftförorening. Det bildas genom kemiska reaktioner framför allt med kväveoxider och kolväten. Dessa reaktioner ökar i intensitet vid höga temperaturer och starkt solsken. Ozon kan orsaka andningssvårigheter, nedsatt lungfunktion, astma, ögonirritation, nästäppa och försämrat immunförsvar mot förkylningar och andra infektioner. Det kan även skada växter och träd och fördärva gummi och textilier.

Halterna i Stockholmsregionen beror i huvudsak på utsläppen i Europa och generering under transporten till Sverige. Under våren kan höga halter uppkomma. Halterna ökar med avståndet från stadskärnans mitt. För Järfällas del innebär det att halterna är relativt höga. För länet överskreds miljö kvalitetsnormen för skydd av hälsa vid bakgrundstationerna men klarades i innerstaden. Miljö kvalitetsnormen för skydd av växtlighet klarades på samtliga stationer. Det nationella miljö målet för Frisk luft överskreds.

För att nå de värden som finns för skydd av hälsa, vegetation och kulturminnen krävs stora utsläppsminskningar av både kväveoxider och flyktiga organiska ämnen såväl i länet som i hela Europa. Ozonhalterna i Europa har i grova drag fördubblats sedan 1940-talet. I Sverige liksom i Europa som helhet har halterna stabiliserats.

Mark

Nationellt miljö kvalitetsmål: Bara naturlig försurning. Ett rikt växt och djurliv.

Uppföljning

Säkerställda minskningar av svaveldioxid från krondroppsmätningar noteras vid Säbysjön. Det senaste året har inga mätningar utförts eftersom provytorna vid Säbysjön uppvisar god motståndskraft mot försurning. Däremot har nedfallet av kväve ingen tydlig minskning under de senaste tio åren. Detta beror på att biltrafiken ökat. Trenden visar dock på en tydlig återhämtning i Stockholms län. Om den positiva trenden ska bibehållas måste nedfallet av de försurande ämnena fortsätta att minska.

Vatten

Nationella miljö kvalitetsmål: Levande sjöar och vattendrag. Ingen övergödning. Bara naturlig försurning. Giftfri miljö. Grundvatten av god kvalitet

Kommunalt inriktningsmål: Järfälla ska vara ett attraktivt samhälle som kännetecknas av ekonomisk tillväxt för god välfärd och hållbar utveckling. Luftföroreningar och bullerstörningar ska minska.

Mälaren är länets största vattentäkt. Råvattnets kvalitet är bra men sårbar. Utläckage av närsalter från främst åkermark och enskilda avlopp leder tidvis till kraftig algbloomning som stör reningsprocessen.

Även föroreningar från bland annat båttrafik, industrier, dagvattenutsläpp och renat avloppsvatten hotar vattenkvaliteten. Det är nödvändigt att minska föroreningarna i dagvattnet. Förutom näringsämnen transporteras oljespill, tungmetaller och organiska föreningar med dagvattnet till Mälaren, de lokala sjöarna och vattendragen.

Görvälnverket producerar cirka 125 000 m³ rent vatten varje dygn som distribueras till 13 kommuner. För att rena sjövattnet till dricksvatten tillsattes följande kemikalier under 2007:

- aluminiumsulfat (råvatten): 44,5 g/m³
- vattenglas (råvatten): 2,0 g/m³
- natriumbikarbonat (råvatten): 0,40 g/m³
- klor (dricksvatten): 0,30 g/m³
- ammoniumsulfat (dricksvatten): 0,29 g/m³
- släckt, teknisk kalk (dricksvatten): 16,7 g/m³

Under 2007 förbrukades totalt 5 053 900 m³ vatten i Järfälla. Järfällas invånare förbrukar 220 liter/person och dag, vilket ger cirka 80m³/person och år. Järfälla kommun är medlem i Mälardalenförbundet.

För att minska risken för att förorenat dagvatten rinner ut i Mälaren och andra vattendrag är det viktigt med rening. En metod är att dagvattnet tas om hand så nära källan som möjligt och rensas genom dammar eller vegetation. Denna typ av rening kallas lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD). I kommunens dagvattenplan finns riktlinjer om att dagvatten i första hand ska omhändertas lokalt.

Uppföljning

Antal LOD-projekt/år

2005: 5 st.
2006: 5 st.
2007: 1 st.

Antal åtgärdade enskilda avlopp

2005: 1 st.
2006: 0 st.
2007: 1 st.

Enskilda avlopp är ingen stor miljöpost i Järfälla. Utsläpp av närsalter från dåligt fungerande enskilda avlopp kan dock orsaka lokala miljöproblem i form av övergödning av vattendrag och orsaka kvalitetsförsämring av enskilda vattentäkter.

Andel skyddad mark – våtmarker (hektar)

2000–2006 = 0

De flesta större våtmarkerna (cirka 50 hektar) i kommunen är skyddade inom naturreservaten. Det finns motiv för att bevara även mindre våtmarker i och omkring tätortsmiljön för till exempel rening av dagvatten och för bevarande av den biologiska mångfalden.

Under 2007 har två dammar placerats innanför den nya avfarts- och påfartsrampen vid Barkarby trafikplats. Dagvattnet renas först genom en oljeavskiljardel och därefter en damm. Anläggningen är dimensionerad för ett flöde på 380 l/s.

Energi

Nationella miljö kvalitetsmål: Begränsad klimatpåverkan. Frisk luft. God bebyggd miljö. Ingen övergödning.

Kommunala inriktningsmål: Järfälla ska vara ett attraktivt samhälle som kännetecknas av ekonomisk tillväxt för god välfärd och hållbar utveckling. Luftföroreningar och bullerstörningar ska minska.

Uppföljning

Energianvändning (exkl. olja, bensin och diesel)

2005: totalt levererat 902 GWh
2006: totalt levererat 937 GWh
2007: totalt levererat 944 GWh

(GWh= GigaWatt-timme)

El och fjärrvärme, fördelat (exkl. eldningsolja)

2005: 646 GWh el – 256,0 GWh fjärrvärme
2006: 661 GWh el – 276,3 GWh fjärrvärme
2007: 676 GWh el – 268,9 GWh fjärrvärme

Energianvändningen i samhället är starkt kopplad till många av dagens miljöproblem. Energiomvandlingen från t ex olja till värme påverkar växthuseffekt, försurning och luftkvalitet i tätorten, för att ta några exempel.

Järfälla är gynnat av en hög andel förnybar energi i fjärrvärmeproduktionen. Det är dock viktigt att i den fortsatta samhällsbyggnaden ägna energifrågorna stor uppmärksamhet så att det blir möjligt att nå nationella, regionala och lokala miljömål.

Järfälla fjärrvärmenät

Värmen till fjärrvärmenätet i Järfälla produceras vid två olika produktionsanläggningar, Slammertorp samt Säbyverket. Tillsammans förses ca 12 500 kunder/hushåll med värme i E.ON:s 65 km långa fjärrvärmenät.

Slammertorp producerar sin värme med två värmepumpar på vardera cirka 25 MW. Värmepumparna utnyttjar Mälarens vattentemperatur under hela året. Värmepumparna står i ett bergtrum dit Mälarens vatten sugas upp och avger sin värme.

Säbyverket fungerar som spets- och reservkapacitetsanläggning för fjärrvärmenätet. Anläggning är i drift under kalla dagar samt vid eventuella driftstörningar i Slammertorp. Säbyverket har 3 stycken pannor på vardera 50 MW. En panna körs på en vegetabilisk bioolja, en körs på träpulver och en på eldningsolja 4.

Antal installationer av bergvärme i småhus ökar årligen. 2007 anmälde 147 fastighetsägare installation och totalt finns drygt 920 stycken anmälda. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen erfar att de flesta byter från oljepanna eller elpanna med vattenburet system. Detta medför sannolikt att koldioxidutsläppen minskar.

Utsläppsdata från Säbyverket	
Emission	Mängd
Koldioxid (fossil), ton	844
Koldioxid (från biobränsle), ton	20 412
Svavel (från oljeeldning, både bioolja och fossil olja), kg	2 503
Kväveoxider, kg	18 800
Stoft, kg	867

Utsläppsdata från Säbyverket (Siffrorna är preliminära, slutresultat redovisas i E.ON:s miljörapport 2007)

Andel förnybar energi i fjärrvärmen		
Produktionsenhet	Producerad mängd (MWh)	%
Värmepumparna	257 310	77,4
Säbyverket pulverpanna P12 + bioolja P11	56 614	17
Säbyverket oljepannor P11, P13	2 682	0,8
Inköpt mängd (förnybar energi) från Fortum	15 790	4,8
Försäljning av fjärrvärme till Fortum	27 542	0
Förnybar energi	332 396	99,2

Avfall

Nationellt miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö.

Kommunalt beslutat inriktningsmål: Verka för att mängden avfall som inte kan återvinnas minskar.

Uppföljning

Total mängd hushållsavfall

2005: 284 kg/inv.

2006: 282 kg/inv.

2007: 280 kg/inv.

Komposterbart avfall kallas i dag för rötningsbart avfall, det vill säga matrester från hushållen. Detta går från och med 2006 till en rötningsanläggning i Uppsala och omvandlas till biogas. 420,5 ton, cirka 94 procent av hushållsavfallet, går till förbränning i Uppsala värmeverk och ger värme till bostäder i Uppsala.

Farligt avfall insamlat via röda boxen eller lämnat till återvinningscentral.

82 ton = 1,30 kg/inv

Görvålns återvinningscentral har mottagit 7025, 8 ton och av det har 52,7 procent gått till återvinning, 40,7 procent till förbränning och energiutvinning samt 6,6 procent till deponi.

Mängden avfall i kommunen har inte minskat i enlighet med målsättningen vilket kan bero på en ökning av konsumtionen i samhället generellt sett. Att mindre mängd grovavfall deponerats beror på förbättrad teknik och central sortering.

Naturvård, jord- och skogsbruk

Nationellt miljö kvalitetsmål: Levande skogar. Ett rikt växt- och djurliv.

Uppföljning

Reservatsskyddad skogsmark

Av kommunalägd mark är 1195 ha skyddad som naturreservat. Där bedrivs landskapsvård med naturbete och skogsåtgärder med manuella insatser, där naturvård och friluftsliv sätts före produktion.

Andel FSC-certifierad skogsmark

Fsc-certifieringen syftar till ett samhällsnyttigt, miljöanpassat och ekonomiskt livskraftigt bruk av skogen. Fsc-standarden ger regler för hur en produktionsskog ska brukas så att hänsyn tas till såväl biologisk mångfald och känsliga ekosystem som fornlämningar och kulturella traditioner.

Den andel skog som är FSC-certifierad har hållit sig konstant på 38 procent under åren 2000 till 2006.

Järfälla kommun är delägare i Sollentuna Häradsallmänning som är en FSC-certifierad skogsägare. Detta medför att Häradsallmänningens skogsinnehav (38 procent av skogsmarken i kommunen) brukas enligt FSC-standarden.

En del (ca 73 ha) av kommunens eget skogsinnehav utanför reservaten förvaltas av Skogssällskapet och brukas enligt FSC-standarden, dock utan att vara certifierad.

Buller

Nationellt miljö kvalitetsmål: En god bebyggd miljö.

Kommunalt inriktningsmål: Järfälla ska vara ett attraktivt samhälle som kännetecknas av ekonomisk tillväxt för god välfärd och hållbar utveckling. Bullerstörningar ska minska.

Uppföljning

Antal bullersanerade hushåll/områden

2005: 0 st.
2006: 4 st.
2007: 2 st.

Delar av kommunens bostadsområden är störda av buller från trafiken på vägar och järnväg. Bullerfrågan har nu prioriterats i kommunens miljöledningssystem. Som en följd av detta förväntas bullersanering ske planmässigt under kommande år.

En metod som provats under 2007 är att lägga en bullerdämpande asfalt på vägbanan. Det har utförts på Skälbyvägen, vägsträckan Byleden – Barkarbybron. Resultatet ska utvärderas och verifieras under kommande år och ligga till grund för nya beslut.

Miljöcertifierade företag

Antal miljöcertifierade företag i Järfälla (ISO 14001 eller EMAS)

2005: 27 st.
2006: 30 st.
2007: 31 st.

Antalet miljöcertifierade företag enligt ISO och EMAS är lägre i kommunen än länsgenomsnittet. En av orsakerna till detta är att det lokala certifieringssystemet MiljöDIPLOMering har fått större genomslag bland företagen i kommunen.

Antal MiljöDIPLOMerede företag i Järfälla

2005: 5 brons, 12 silver, 17 guld
2006: 7 brons, 8 silver, 19 guld
2007: 2 brons, 9 silver, 18 guld

Antalet företag som deltar i miljödiplomeringsprocessen är relativt konstant, 43 deltagande 2007. Flera företag har under året avancerat till högre nivå i systemet, vilket är positivt.

Miljöarbete i kommunen

Kommunalt effektmål från budget 2003: Antal kommunanställda som genomgått miljöutbildning ska från år 2003 öka med minst 200 per år.

Uppföljning

Antal kommunanställda som genomgått miljöutbildning

2005: 254 st.
2006: 309 st.
2007: 240 st.

Totalt sedan 2003; cirka 1450 anställda

Utbildningen har en central roll i miljöarbetet. Med införandet av miljöledningssystem i kommunen 2002 sätts ytterligare fokus på miljöutbildningen.

Kommunalt effektmål från 2002: Alla nämnder/förvaltningar ska senast 2002-12-31 ha påbörjat miljödiplomeringsprocessen för någon del av verksamheten. Antal kommunala enheter som påbörjat miljödiplomeringsprocessen ska från år 2003 öka med minst 10 per år.

Antal miljöDIPLOMerede kommunala enheter

2005: 12 brons, 14 silver, 2 guld
2006: 17 brons, 9 silver, 7 guld
2007: 13 brons, 11 silver, 11 guld

Uppföljning

Alla nämnder/förvaltningar har påbörjat miljödiplomeringsprocessen. Antalet verksamheter som deltar i miljödiplomeringsprocessen är i december 2007 52 stycken.

Insamling för återvinning från kommunala verksamheter

I alla typer av verksamheter arbetar kommunen med källsortering. Inom barnomsorg och skola lär sig även eleverna att sortera rätt och hur materialet kan återvinnas eller återanvändas.

Återvinning		
Material (ton)	2007	2006
Metall	47,5	51,9
Papper	98,5	85,6
Well	148,0	142,0
Pappförpackningar	12,0	10,4
Plastförpackningar	6,7	6,3
Glas	1,7	1,4
Brännbart	34,5	37,9

Elförbrukning i kommunens lokaler

Fortsatt minskning av kommunens elförbrukning till 36 GWh 2007. De två sista åren har energiförbrukningen minskat i kommunens fastighetsbestånd och för gatubelysning.

Miljöledningsrelaterade nyckeltal (kommunen organisatoriskt)

Användning av värme i kommunens lokaler förbrukning kWh/m²/år (fjärrvärme)

Typ av anläggning	2005	2006	2007
Skolor	155,9	162,0	153,2
Förskolor	145,8	150,9	127,8
Vårdboende	101,8	114,1	143,8
Sportanläggningar	325,8	305,4	299,4

Total yta 176 240 m²

Användning av el i kommunens lokaler förbrukning kWh/m²/år (innefattar även elvärme)

Typ av anläggning	2005	2006	2007
Skolor	94,1	92,7	89,5
Förskolor	197,4	192,7	182,2
Vårdboende	98,7	80,9	80,4
Sportanläggningar	229,4	247,4	269,1

Total yta 225 356 m²

Vattenförbrukning i kommunens lokaler m³/m²/år

Typ av anläggning	2005	2006	2007
Skolor	0,497	0,513	0,510
Förskolor	0,974	0,896	0,810
Vårdboende	1,088	1,043	1,059
Sportanläggningar	5,284	3,896	6,119

Total yta 210 863 m²

Andel alternativbränsle drivna kommunala fordon

2005: 73% 2006: 80.5% 2007: 74%

I kommunen väljer vi ett syntetdiesel, EcoPar, ett rent drivmedel för vanliga dieselmotorer, utvecklat och patenterat av EcoPar AB. Jämfört med dieselolja går utsläppen av många cancerogena ämnen ner med över 90 procent.

Halterna av kvävedioxid i omgivningen går ner med upp till 50 procent. Mängden sot minskar, och totala giftigheten på avgaserna minskar kraftigt. Nettoutsläppen av koldioxid går ner med 10–30 procent inräknat hela livscykeln enligt ISO 14040.

Gröna nyckeltal för jämförelse mellan kommuner – urval Järfälla

Sveriges kommuner och landsting driver ett projekt för att ta fram nyckeltal för jämförelse mellan kommuner i syfte att fokusera på frågor om resursförbrukning, miljöarbete och miljötillstånd i enskilda kommuner. De 14 nyckeltal som redovisas avser dels kommunen som geografiskt område, dels kommunen som organisation.

Kommunen som geografiskt område	
Energianvändning per invånare (kWh/invånare), år 2005 (SCB-statistik)	18 525 kWh/inv.
Kvävedioxid (NO ₂) halt i tätortsluft	12–24 µg/m ³
Bilnehav per 1000 invånare och kommun	391 st.
Andel miljöbilar (enligt definition för statlig upphandling)	1,2 %
Antal miljöbilar, registrerade i kommunen	511 st.
Antal nyregistrerade miljöbilar under 2007	287 st.
Antal tankställen med alternativa drivmedel, per 10 000 invånare	0,8 st.
Miljöledningssystem i företag	72 st
Andel förnybar och återvunnen energi i fjärrvärmens (%)	99,2 %
Miljömärkt skogsbruk (andel FSC-certifierad areal i %)	38 %
Hushållsavfall, exklusive producentansvar (kg/invånare)	280 kg/inv.
Farligt avfall insamlat (kg/invånare)	1,30kg/inv
Kommunen som organisation	
MiljöDIPLOMerade enheter	52 st.
MiljöDIPLOMerade skolor och förskolor	47 st.
Antal skolor som har "vandrande skolbussar"	4 skolor, 12 bussar
Antal skolor/förskolor med radonhalter överstigande 200 Bq/ m ³	inget att rapportera
Inköp av ekologiska livsmedel i den kommunala organisationen av totala inköp livsmedel	4,47 %
Andel miljöbilar (ecopar) i kommunen som organisation	74%
Andel förnybar elanvändning i kommunala lokaler	cirka 40%
Återvunna och återanvända schaktmassor	10 000 ton